

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Măracineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 811
din 03.09.2008**

Dosar nr.: 682/2007

Petiția nr.: 13830 din data 31.10.2007

Petent: M D

Obiect: discriminare prin nemajorarea indemnizațiilor deținuților politici potrivit dispozițiilor D.L. nr.118/1990

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul sau reședința petentului

I.1.1 M D

I.2. Numele, domiciliul sau reședința reclamatului

I.2.1 Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, str.Dem. I. Dobrescu nr.2, sector 1 București

I.2.2 Asociația Foștilor Deținuți Politici, P-ța Sfatului nr.11, București

II. Obiectul sesizării

2.1 Petentul se adresează Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, în legătură cu nemajorarea indemnizațiilor deținuților politici potrivit dispozițiilor D.L. nr.118/1990

III. Descrierea presupusei fapte de discriminare

3.1 Prin petiția nr. 13830 din data 31.10.2007, petentul, în calitate de fost deținut politic în perioada 1948-1951, prezent pensionar, sesizează că începând cu data de 1 septembrie 2007 pensiile de bază au fost majorate în procent de 5%, în timp ce indemnizațiile deținuților politici acordate conform D.L. nr.118/1990 nu au fost majorate.

3.2 În Monitorul Oficial al României, partea I, din 18.03.1998, a fost republicat D.L. nr.118/1990, care la art.3(1) se precizează : „în funcție de evoluția prețurilor și tarifelor, indemnizațiile cuvenite se actualizează prin Hotărâre a

Guvernului, odată cu indexările aplicate pensiilor și celorlalte drepturi de siguranți sociale de stat”.

IV. Citarea părților

4.1 Având în vedere prevederile art. 20, alin. 4, 5 și 6 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, au fost citați următorii:

- M. D., absent, a trimis punct de vedere;
- Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, absent, a trimis punct de vedere.
- Asociația Foștilor Deținuți Politici, absentă.

4.2 Procedura de citare legal îndeplinită la data de 14.02.2008, la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

V. Susținerile părților

5.1.1 Prin adresa nr.2668 din data de 13.02.2004 petentul suține cele comunicate în petiția nr. 13830 din data 31.10.2007, și în plus adaugă că indemnizația acordată conform D.L. 118/1990 în sumă de 233 RON, este aceeași de la data de 01.07.2006 și până la momentul adresei mai sus menționate, în timp ce pensiile de stat au fost majorate de 5 ori.

5.2.2 Petentul dă acest exemplu pentru ca să dovedească că prevederile art.3(1) din D.L.118/1990 nu se respectă.

5.2.3 Petentul solicită constatarea discriminării și înlăturarea consecințelor.

Punctul de vedere al Ministerului Muncii, Familiei și Egalității de Șanse

5.2.1 Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse prin adresa nr.8116/241/16.01.2008, înregistrată la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării cu nr.1622/22.01.2008 a comunicat că există un proiect de Hotărâre de indexare cu 4,5%, începând cu luna ianuarie 2008, a drepturilor acordate prin legi cu caracter special, proiect ce se află în procedura de avizare.

5.2.2 Potrivit proiectului de hotărâre de Guvern, indexarea vizează și indemnizațiile lunare acordate în baza D.L. nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

VI. Motivele de fapt și de drept

6.1. În fapt, Colegiul Director reține că în petiția dedusă soluționării se invocă efectul creat, prin neaplicarea prevederilor art.3 alin.1 din DL 118/1990, ca fiind unul discriminatoriu.

6.2.1 **Colegiul Director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci **când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă **„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă** (vezi CEDH, 18 februarie 1991, Fredin c/Suede, parag.60, 23 iunie 1993, Hoffman c/Autriche, parag.31, 28 septembrie 1995, Spadea et Scalabrino c/Italia, 22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.2 În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv**. (vezi Sermide SpA v. Cassa Conguaglio Zuccheri and others, Cauza 106/83. 1984 ECR 4209, para 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Synetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01 Jippes and others 2001 ECR I-5689, para 129; Cauza C-149/96 Portugal vs. Council 1999 ECR I-8395 oara.91)

6.2.3 Curtea Constituțională a României care a statuat cu valoare de principiu că „principiul egalității nu este sinonim cu uniformitatea, astfel încât **pentru situații diferite poate exista un tratament juridic diferit, recunoscându-se dreptul la diferență**”. (Vezi Decizia nr.70 din 15 decembrie 1993, Decizia nr.307 din 27 decembrie 1994, Decizia nr.139 din 19 noiembrie 1996, Decizia nr.20/2000, Decizia nr.49/2000, Decizia nr.126/2000, Decizia nr.151/2000 și altele)

6.2.4 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate. (22 octombrie 1996 Stubbings et autres c/Royaume-Uni, parag.75)

6.2.5 Având în vedere aspectele de mai sus precum și petiția dată, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată.

6.2.6 Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță.

6.2.7 Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 al O.G. nr.137/2000, republicată, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu, unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentei, ipso facto, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

6.2.8 În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

6.2.9 Din acest punct de vedere, sub aspectul incidenței art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, Colegiul Director reține că în fapt, petiția, astfel cum este formulată, vizează în mod indisolubil modul de aplicare a unui act normativ.

6.2.10 Corelativ acestor aspecte și în raport cu definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din O.G. nr.137/2000, republicată. Colegiul Director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art.2 alin.1, respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit mobilul determinant în aplicarea acestui tratament. Colegiul Director reține că art.2 alin.1 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare deoarece, criteriile expresis verbis enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare. Însă, oricare din aceste criterii circumstanțiate la situația particulară a persoanei care

se consideră discriminată, trebuie să fi constituit mobilul determinant în aplicarea tratamentului diferit în speță. Or, condiția criteriului ca mobil determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

6.2.11 În exercitarea competențelor sale, Colegiul Director este chemat să se pronunțe asupra unei situații de fapt din care decurge modul de aplicare a unui act normativ.

6.2.12 Având în vedere aspectele de mai sus, argumentele cât și petiția astfel cum este formulată, Colegiul Director nu poate reține fapte sau acte care pot fi analizate sub aspectul celor care intră sub incidența prevederilor Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (4) și alin. (7) și art. 26 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **în unanimitate de voturi pentru** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. aspectele sesizate nu intră sub incidența prevederilor O.G. 137/2000, republicată;
2. clasarea dosarului;
3. se va răspunde petentei în sensul celor hotărâte;
4. o copie a hotărârii se va transmite părților.

VII. Modalitatea de plată a amenzii
Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință :

ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru

COMȘA Corina Nicoleta – Membru

GERGELY Dezideriu – Membru

HALLER Istvan – Membru

NITĂ Dragoș Tiberiu – Membru

TRUINEA Roxana Paula – Membru

VASILE Ana Monica - Membru

Data redactării: 04.02.2009

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

